

Aika 18.09.2025, klo 14:00

Paikka N2 neuvotteluhuone, Satasairaala

Käsiteltävät asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 2 Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**
- § 3 Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan pöytäkirjanpitäjän nimeäminen**
- § 4 Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan kokousaikataulu 2025**
- § 5 Ikääntyneiden palveluiden toimialueen talouskatsaus**
- § 6 Vastine valtuustoaloitteeseen koskien sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentämisen haittavaikutusten minimoimista ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamista, Vihreiden aluevaltuustoryhmä**
- § 7 Vastine valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa**
- § 8 Vastine valtuustoaloitteeseen, koskien täsmennystä palveluverkkosuunnitelmaan ikääntyneiden palveluasumisen järjestämisestä**
- § 9 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 10 Muut asiat**

Osallistujat

Sari Seimelä, puheenjohtaja
Mona Koski, 1. varapuheenjohtaja
Terttu Grönvall, sihteeri
Juha Hernberg
Auli Härkölä
Tapio Kamppi
Juha Kantola
Tuija Ketola
Jukka Kim
Anna-Maija Kotiranta
Minka Leino-Holm
Jarmo Sallila
Anu Sallinen
Ari Vaitiniemi
Anna Alarautalahti-Heurlin
Marika Lanne
Jaana Männikkö
Pirjo Rehula

§ 1**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus****Ehdotus**

Esittelijä: Jaana Männikkö

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Käsittelyjärjestykseksi hyväksytään esityslista.

§ 2**Kokouksen pöytäkirjantarkastajat**

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Mona Koski ja Juha Hernberg.

§ 3**Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan pöytäkirjanpitäjän nimeäminen**

SATAHADno-2025-8148

Valmistelijat / lisätiedot:

Emilia Tomminen, emilia.tomminen@sata.fi

Hallintosäännön 140 §:ssä säädetään toimielimen pöytäkirjan pitämisestä. Väestökehityksen ja ikääntyneiden palvelujen lautakunnalle tulisi nimetä pöytäkirjanpitäjä.

Esityksenä on, että lautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintopalvelusihteeri Terttu Grönvall ja hänen estyneenä ollessaan varahenkilö toimielinten palveluista.

Hallintosäännön 140 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti kokouksen jälkeen ja julkaistaan viidentenä (5) arkipäivänä kokouksesta.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta päättää, että

- lautakunnan kokouksissa pöytäkirjanpitäjänä toimii hallintopalvelusihteeri Terttu Grönvall ja hänen varahenkilönään toimielinten palveluista osoitettu henkilö.

Tiedoksi

nimetyt

§ 4**Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunnan kokousaikataulu 2025**

SATAHADno-2025-8149

Valmistelijat / lisätiedot:

Emilia Tomminen, emilia.tomminen@sata.fi

Satakunnan hyvinvointialueen hallintosäännön 119 §:n mukaan toimielin päättää kokouksensa ajan ja paikan.

Lautakuntien loppuvuoden kokouksia on suunniteltu niiden toiminnalle varatut määrärahat ja käsiteltävät asiat huomioiden.

Näin ollen väestökehityksen ja ikääntyneiden lautakunnalle esitetään loppuvuodelle 2025 kokouksia seuraavasti:

- 16.10.2025 klo 14.00.
- 2.12.2025 klo 14.00.

Vuoden 2026 kokouksista päätetään vuoden viimeisessä kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palvelujen lautakunta päättää

- hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2025.

§ 5**Ikääntyneiden palveluiden toimialueen talouskatsaus**

SATAHADno-2025-284

Valmistelijat / lisätiedot:

Susanna Peltomaa-Haapaniemi, susanna.peltomaa-haapaniemi@sata.fi

Liitteet1 Talouden raportti 1 -7.2025 Ikääntyneiden palvelut vastuualueet
Verkojulkisuus rajoitettu

Taloussuunnittelija Susanna Peltomaa-Haapaniemi esittelee ikääntyneiden palvelujen toimialueen talouden toteuman 1-7/2025 sekä ennusteen vuodelle 2025.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palvelujen lautakunta päättää

- merkitä tiedoksi toimialueen talouskatsauksen.

§ 6**Vastine valtuustoaloitteeseen koskien sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentämisen haittavaikutusten minimoimista ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamista, Vihreiden aluevaltuustoryhmä**

SATAHADno-2025-5000

Valmistelijat / lisätiedot:

Krista Virtanen-Olejniczak, krista.virtanen@sata.fi

Liitteet

1 Sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentämisen haittavaikutusten minimoiminen ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaaminen, vihreiden aluevaltuustoryhmä, valtuustoaloite 5.5.2025

Satakunnan vihreä aluevaltuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen 5.5.2025 koskien sosiaalityön sijaisuuksien kelpoisuusvaatimusten löyhentämisen haittavaikutusten minimoimista ja osaavan henkilöstön saatavuuden turvaamista. Valtuustoaloitteessa kerrotaan huoli Petteri Orpon hallituksen esittämästä ja eduskunnan 20.11.2024 hyväksymästä muutoksesta liittyen sosiaalihuollon ammattihenkilöstöstä annetun lain 12. ja 16. pykälisiin. Muutoksen tarkoituksena on turvata sosiaalihuollon henkilöstön ja palveluiden saatavuutta madaltamalla sosiaalityöntekijöiden sijaisuuksiin vaadittavia kelpoisuuksia.

Valtuustoaloitteessa todetaan, että kelpoisuusvaatimusten löyhentäminen voi vaarantaa sekä asiakasturvallisuuden että asiakkaiden oikeusturvan ja epäpätevien sijaisten käytön yleistyminen voi johtaa virheisiin, jotka ovat inhimillisesti ja taloudellisesti erittäin kalliita ja erityisesti lastensuojelun tapauksissa jopa hengenvaarallisia.

Valtuustoaloitteessa esitetään neljä toimenpidettä, jotka tulee Satakunnan hyvinvointialueella käynnistää, jotta sosiaalihuollon palvelut säilyvät laadukkaina ja asiakkaiden oikeusturva toteutuu. Samalla varmistetaan että alue pysyy houkuttelevana ja vastuullisena työnantajana myös tulevaisuudessa.

Neljä toimenpidettä ovat:

1. Satakunnan hyvinvointialueen tulee pidättäytyä käyttämällä muita kuin sosiaalityön tutkintoa suorittavia opiskelijoita tilapäisinä sosiaalityöntekijöiden sijaisina.
2. Rekrytointia ja sitouttamista tulee tehostaa.
3. Tehtäväjakoja tulee kehittää
4. Laadun varmistamiseen tulee panostaa.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Satakunnan hyvinvointialueella on kiinnitetty huomiota sosiaalihuollon ammattihenkilöstöstä annetun lain muutokseen. Asiasta on keskusteltu esimerkiksi

sosiaalityön professioryhmässä, jossa on edustus jokaiselta toimialueelta. Valtakunnallisella tasolla asiasta on keskusteltu myös sosiaalityön professiojohtajien verkostossa, jossa mukana on myös Satakunnan hyvinvointialueen edustaja. Näissä keskusteluissa on samoin tunnistettu myös tämän muutoksen tuomat mahdolliset riskit. Vaikka tämän muutoksen tavoitteena on henkilöstöpulan helpottaminen ja palveluiden saatavuuden parantaminen, tuo se haastetta käytännössä sosiaalityön palveluiden järjestämiseen. Mikäli päädytään palkkaamaan ei laillistettu sosiaalityöntekijä, vaatii se samanaikaisesti esihenkilötyön vahvaa resurssointia, ei pätevän sosiaalityöntekijän työtehtävien ohjaamiseen ja valvontaan. Tämä osaltaan jo ohjaa alueita siihen, että ei laillistettua sosiaalityöntekijää, ei voida palkata kovin akuutteihin ja vaativiin sosiaalihuollon palveluihin, joissa painottuu erityisosaaminen ja vahva lakisääteinen työ, ellei samanaikaisesti vahvisteta tuon palvelualueen esihenkilöresurssia.

Satakunnan hyvinvointialueella ei ole linjattu, etteikö sinne voitaisi rekrytoida tilapäiseksi sosiaalityöntekijän sijaiseksi muita kuin sosiaalityön tutkintoa suorittavia, mutta hyvinvointialueella on tiedostettu että tällöin tulee huomioida lisäksi että epäpätevänä työntekijä ei voi käyttää sosiaalityöntekijän ammattinimikettä. Oikeasta ja kuvaavasta ammattinimikkeestä on keskusteltu, mutta siitä ei ole vielä päätetty tai ohjeistettu. Tämä selvitystyö on vielä kesken, sillä lisäohjeistusta odotetaan myös valtakunnan tasolta (Valvira) oikeasta ammattinimikkeestä. Myös muilla hyvinvointialueilla tilanne on samankaltainen ammattinimike asian osalta. Asia on tärkeä, sillä se liittyy myös lakisääteisten palvelujen myöntämiseen ja valituskelpoisen päätöksen tekoon.

Satakunnan hyvinvointialueella henkilöstön rekrytointiin on panostettu. Sosiaalihuollossa on selvitetty sosiaalityöntekijöiden veto- ja pitovoimatekijöitä ja selvityksen mukaisia toimia on vahvistettu. Tämä on tuottanut jo tulosta, sillä tällä hetkellä esimerkiksi lastensuojelussa virat on täytetty ja siellä työskentelee päteviä sosiaalityöntekijöitä.

Tehtäväjako on kehitetty ja työnjakoa vahvistettu, vaikkakin tämä muutostyö on osittain vielä kesken. Sosiaalihuollon sisäistä integraatiotyötä on vahvistettu ja siitä on raportoitu johtoa säännöllisesti. Kuluvana vuonna on järjestetty ja järjestetään yhteisiä työpajoja esimerkiksi terveyssosiaalityön, sosiaali- ja kriisipäivystyksen sekä gerontologisen sosiaalityön osalta.

Sosiaalihuollon palveluissa on tärkeää panostaa laadun varmistamiseen ja sen tulisikin olla sisäänrakennettu osa toimintakulttuuria. Tämä työ on jatkuvaa ja koskettaa jokaista palveluporrasta ja toimialuetta. Satakunnan hyvinvointialueen sosiaalihuolto tuottaa jo valtakunnallisia tietoja mm. hakemusten lakisääteisistä käsittelyajoista ja asiakkaiden määristä ja tarvittavia korjaavia toimenpiteitä on jo tehty käytännön tasolla laadun parantamiseksi. Sosiaalihuollossa on otettu käyttöön uusi asiakastietojärjestelmä, jonka koulutus on osittain vielä kesken. Asiakastietojärjestelmästä on saatavissa tilastoja tietojohdamisen tueksi, mutta myös tämä työ on osittain kesken. Kaikilla toimialueilla ei vielä ole määritelty asiakastietojärjestelmästä otettavaa ja seurattavaa dataa.

Satakunnan hyvinvointialueen sosiaalihuollon tavoitteet ovat tämän valtuustoaloitteen mukaisia ja asia koetaan ja on tunnistettu keskeiseksi ja tärkeäksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palveluiden lautakunta päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi sekä esittää aluehallitukselle, että aluehallitus lähettää vastineen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Aluehallitus

§ 7**Vastine valtuustoaloitteeseen koskien ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa**

SATAHADno-2025-2764

Valmistelijat / lisätiedot:

Henna-Riikka Seppälä, henna-riikka.seppala@sata.fi

Liitteet

1 Ikäihmisten kuntouttava päivätoiminta, Ojala-Seppä Soile, valtuustoaloite 10.3.2025

Ikääntyneiden palvelut on saanut 10.3.2025 vastattavakseen valtuustoaloitteen koskien ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa (ensimmäisenä allekirjoittajana Soile Ojala-Seppä).

Valtuustoaloitteessa esitetään, että ikäihmisten kuntouttavaa päivätoimintaa ei saa säästösyistä karsia, eikä muuttaa kokonaan etätoiminnaksi. Joillekin etätoiminta palvelee tarkoitustaan, mutta ei niille, jotka tarvitsevat konkreettista ohjausta ja tukea (esim. muistisairaat).

Vastine valtuustoaloitteeseen

Päivätoiminnan supistaminen tai karsiminen ei ole suunnitelmassa. Päinvastoin tavoitteena on kehittää ikääntyneiden päivätoimintaa ja kasvattaa sen volyymia. Hallitusohjelman mukaisesti pyrkimyksenä on uudistaa iäkkäiden ryhmämuotoista toimintaa. Uudistaminen toteutetaan talous ja tuottavuus huomioiden, ja se saattaa tuoda tullessaan uudenlaisia tapoja tai paikkoja päivätoiminnan järjestämiseen. Kehittämistä valmistellaan yhteistyössä henkilöstön kanssa ja se onkin jo hyvällä alulla.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palvelujen lautakunta päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi sekä esittää aluehallitukselle, että aluehallitus lähettää vastineen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Aluehallitus

§ 8**Vastine valtuustoaloitteeseen, koskien täsmennystä palveluverkkosuunnitelmaan ikääntyneiden palveluasumisen järjestämisestä**

SATAHADno-2025-2767

Valmistelijat / lisätiedot:

Pirjo Rehula, pirjo.rehula@sata.fi
Taina Juvonen, taina.juvonen@sata.fi**Liitteet**

1 Täsmennys palveluverkkosuunnitelmaan ikääntyneiden palveluasumisen järjestämisestä, Jaspa Marjo, valtuustoaloite 10.3.2025

Valmistelijat

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen ja yleislääketieteen osastot, vastuualuejohtaja Pirjo Rehula ja kotihoito ja kotona asumista tukevat palvelut, vastuualuejohtaja Taina Juvonen.

Ikääntyneiden palvelut on saanut 10.3.2025 vastattavakseen valtuustoaloitteen koskien täsmennystä palveluverkkosuunnitelmaan ikääntyvien palveluasumisen järjestämisestä (esimmäisenä allekirjoittajana Marjo Jaspa).

Valtuustoaloitteessa pyydetään ikääntyneiden palveluasumisen osalta täsmennyksiä palveluverkkosuunnitelman päivityksen yhteydessä huomioiden vuoden 2026 talousarvio valmistelussa.

Päivitettäviä asioita on arviointi- ja kuntoutumisyksiköiden, sekä ympäri vuorokautisen hoidon sijaintipaikkojen huomioiminen, että ne olisivat toteutettavissa asiakkaan kotipaikkakunnalla lähipalveluina ja että Satakunnan hyvinvointialueen tulee organisoida toimintansa hyödyntäen täysimääräisesti sekä oma että yksityistä palvelutuotantoa.

Vastine valtuustoaloitteeseen

Hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaan ikääntyvien palvelujen Arvi-yksiköitä on jatkossa kuudella paikkakunnalla. Suunnitelmassa on otettu huomioon väestöpohja ja myös henkilöstön saatavuus. Lisäksi suunnitelmassa on otettu huomioon se, että yksittäisen Arvi-yksikön koko tulee olla riittävän suuri, jotta toiminta ei muodostu liian haavoittuvaksi. Minimikoko yksittäiselle yksikölle on noin 30 paikkaa, joka takaa myös riittävän kustannustehokkuuden työvuorosuunnittelussa.

Arvi-yksiköissä asiakkaat ovat;

-arviointi- ja kuntoutusasiakkaita

-kriisi-asiakkaita

-ympäri vuorokautisen asumispalvelun paikkaa odottavia

- omaishoidettavia
- lyhytaikaisen jaksohoidon asiakkaita (intervalliasiakas)
- säännöllisen kotihoidon asiakkaita

Suunnitelmissa on otettu huomioon, että kun Arvi-yksiköitä keskitetään vielä nykyistä enemmän, niin tulee huolehtia, että kotihoidon tukena järjestettäviä säännöllisiä jaksoja sekä omaishoidon vapaita voidaan järjestää lähipalveluna ja osa näistä jaksoista toteutetaankin ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköissä.

Perhekotien sijainnit riippuvat siitä mistä löytyy tehtävään sopivia perhehoitajia ja perhehoitoon soveltuvia perhekoteja. Tällä hetkellä perhekoteja on Satakunnassa 12 ja suurin osa niistä on Porin alueella. Etelä- ja Pohjois-Satakunnassa on vielä katvealueita, jonne tarvittaisiin lisää perhekoteja.

Ikääntyneet sijoitetaan perhekoteihin pääosin niin, että jos itse asukas ei asu samalla paikkakunnalla missä perhekoti sijaitsee, niin joku läheisistä asuu usein ainakin lähiseudulla. On myös hyviä kokemuksia, miten ikäihminen sopeutuu perhekotiin, vaikka se sijaitsee kaukana kotikunnasta. Myös omaiset ovat yhä valmiimpia ja ymmärtäväisempiä pitkiin matkoihin.

Valmennukset on suunnattu koko Satakunnan alueelle ja pyritty mainostamaan mahdollisimman tehokkaasti taloudellisten reunaehtojen puitteissa. Valmennuksia on toteutettu vaihdellen eri osissa aluetta huomioiden erityisesti katvealueet.

Kotiin annettava perhehoito on hyvä lisä varsinkin paljon palvelua tarvitseville asiakkaille ja heille, jotka kuormittavat muita palveluja esimerkiksi turvattomuudesta johtuen.

Perhekotipaikkoja 5/2025

Porissa 30

Muu Satakunta 25 (Karvia, Eurajoki, Rauma, Eura, Harjavalta)

Tavoitteena on lisätä perhehoitoa kaikissa eri muodoissa ja mahdollisesti kaksi uutta perhekotia (Ulvila ja Lavia) aloittaa toimintansa kuluvan vuoden aikana.

Pääsääntöisesti asiakkaalle pyritään osoittamaan ympärivuorokautinen palveluasumisen paikka asiakkaan omassa kunnassa olevasta yksiköstä. Asiakkaan ja /tai omaisen toiveita yksikön sijainnista pyritään mahdollisuuksien mukaan kuuntelemaan ja toteuttamaan. Ympärivuorokautisen palveluasumisen paikan valinnassa tärkein määrittävä tekijä on kuitenkin se, että yksikön hoito vastaa asiakkaan hoidollisia tarpeita.

Käytännön työ on osoittanut, että hyvinvointialueen myötä asiakkaiden ja heidän omaistensa valinnan mahdollisuudet koskien ympärivuorokautisen palveluasumisen sijaintia, ovat laajentuneet ja sopiva palveluasumispaikka saattaa löytyä lähempää omaisia toisen kunnan alueelta. Esimerkiksi Keski-Satakunnan alueella kuntien väliset matkat ovat hyvin lyhyitä ja näin ollen kuntarajat usein menettävät merkityksensä asiakkaan ja omaisten näkökulmasta.

Ikääntyvien palveluissa on tavoitteena palvelurakenteen keventäminen ja kotiin annettavien palveluiden vahvistaminen. Ympäri vuorokautisen hoidon tavoitteeksi on asetettu +75-vuotiaiden osuudeksi 6 %. Maaliskuun lopussa 2025 ympäri vuorokautista palveluasumista oli +75 v osuus 6,69 %. Tämä on tarkoittanut nykyisten paikkamäärien kriittistä tarkastelua ja niiden vähentämistä. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen kattavuuden laskua 6 % tasolle vietäessä huomioidaan myös kuntakohtaiset kattavuudet ja tarpeet suhteutettuna kunnan ikääntyneiden määrään nyt ja tulevaisuudessa.

Asiakkaan ympäri vuorokautisen hoidon tarve arvioidaan RAI-toimintakyky mittaristolla ja asiakkaan hoidon tarve on ratkaiseva hoitopaikan saamisessa. Asiakkaan ja omaisen toive huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ympäri vuorokautista palveluasumispaikkaa haettaessa. Aina ei ole vapaana omalla paikkakunnalla ympäri vuorokautisen hoidon paikkoja, joten silloin asiakas sijoitetaan hoidontarpeen mukaiseen asumisyksikköön.

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Väestökehityksen ja ikääntyneiden palvelujen lautakunta päättää

- merkitä vastineen valtuustoaloitteeseen tiedoksi sekä esittää aluehallitukselle, että aluehallitus lähettää vastineen edelleen aluevaltuuston käsiteltäväksi.

Tiedoksi

Aluehallitus

§ 9**Tiedoksi merkittävät asiat**

SATAHADno-2025-94

Valmistelijat / lisätiedot:

Jaana Männikkö, jaana.mannikko@sata.fi

Liitteet1 Laaja hyvinvointikertomus 2025-2029 (kertomusosa)
Verkojulkisuus rajoitettu

- Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus 2025-2029

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Merkitään tiedoksi.

§ 10**Muut asiat**

- Talousarviovalmistelu 2026

Ehdotus

Esittelijä: Jaana Männikkö

Merkitään tiedoksi.